

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniš ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakove velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. — Dopisi naj se ne frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

London 15. decembra. Lord Derby je v včerajšnjem ministerskem svetovanju predložil turško okrožno pismo na evropske vlade, v katerem porta izreka, da je pripravljena posredovanje Evrope sprejeti, ker je obojestranska orožna čast dosta zadovoljena. Dežela turška nij na konci svojih pripomočnih virov, temuč je pripravljena vse žrtvovati za neodvisnost, celokupnost (integriteto); ali porta želi krvoprolitju konec narediti in se sklicuje na pravicoljubje velevlavstij.

Belgrad 14. decembra. Uradni list proglašja, da je, dokler traja vojska, v deželi obsedno stanje, da se odpravlja občinska avtonomija in velja moratorij za one, ki so na bojišči.

Carigrad 14. decembra. Zagotavlja se, da je Šakir-paša dobil ukaz, pomakniti se v Sofijo nazaj. Mehemet-Ali je bil odstavljen, tudi Muktar ima biti odstavljen.

Svištovo 13. decembra. Ruski car se v soboto vrača z bojišča v Peterburg domov. Rekel je zbranim oficirjem: Jaz se vračam v Peterburg, da Rusiji povem, kaj so njeni sinovi storili. Vendar se bodem, če mi bodo razmere dopuščale, zopet k vojski povrnil, da se udeležim njenih težav in sem priča njenih nadaljnjih dejanj.

Cetinje 13. dec. Usled pada Plevne neopisivo oduševljenje u crnogorskoj vojsci i narodu. Sa pozicija pozdravljen je veliki dogodjaj topovskimi salvami i vatrometi. U crkvah obijuh vjeroizpoviesti bijaše blagodarjenje uz veliku svečanost po osvojenih, kojih glavari i sveštenici knezu čestitahu; u crkvah spominjahu kneza kao gospodara.

Vojska.

Londoni naš telegram pripoveduje tedaj to, kar smo kot drug nasledek pada Plevne prorokovali. Turki miru ali posredovanja za mir prosijo. A dokler o celokupnosti ali integriteti Turčije govore, zastoj govore. Brezumno je tudi misliti in pisariti note, da je Rusija šla k Turkom iskat zadovoljenja svoje orožne časti! Turška okrožnica za posredovanje bode torej za zdaj valjda le sekanje v vodo, mlačba prazne slame.

Radostna slovanska novica, da so Srbi predvčeranjem mejo prestopili in zopet vojsko s Turčinom začeli, pala je kakor nova bomba v tabore turkoljubov. Vsi Slovanje pa Srbom kličemo: srečo dobro!

Včerajšnji telegram o turške izgubi v Plevni moramo dopolniti. Razen 36.000 pešcev vojakov, ujeli so Rusi še 10 pašev, 128 štabnih oficirjev in 2000 višjih oficirjev. Razen tega pa je palo 10. dec. pri prodiranju (po izpovedi Tevern-paše) nad 4000 turških mož, kateri tedaj niso mej ujete šteti. Poleg tega je ujetih 1200 konjnikov. Koliko je pa ujetih ranjenikov in bolnikov v Plevni, koliko jih je umrlo, to nij še sešteto, pravi oficijalni telegram. Po tem tacem je Osmanova vojska ipak mnogo večja bila nego smo po prvih oficijalnih poročilih mislili.

Sulejman-paša je bil, kakor je „Havas“ poročala, že naprej v Carigrad napovedal, da bode veliko bitvo na zgornjem Lomu sprejel. Uže so se turkofilni listi te slamicke oklenili in izrekli, kako važno bi bilo, ko bi Sulejman tu zmagal in Rusom na Dunavu potem vsaj en most podrl. Ali zastoj, on nij zmagal, temuč Rusi iz kora velikega kneza Vladimira so ga sijajno nazaj vrgli in teško da si bode upal še enkrat napadati.

Ruski car je sprejel ujetega Osman-pašo

v avdijenci in mu je v znamenje spoštovanja njegove hrabrosti nazaj dal sabljo. Tudi knez rumunski je Osmanu čestital zaradi njegove hrabrosti.

Iz Bukarešta se poroča „Pol. Corr.“ 13. decembra, da Rusi ne pričakujejo zdaj od nobene vlasti posredovanja, seosebno, ker edina za to sposobna oblast ne bode hotela osamela pričeti ga.

Iz Rumunije se poroča, da se bode rumunska vojska za 80.000 mož pomnožila, pa ostala v deželi in tako dolgo orožja ne odložila, dokler Evropa ne bode neodvisnosti Rumunije priznala. Ve se in uganee lahko zoper koga je ta demonstracija.

Zdaj se bodo po nemških in angleških novinah začele zopet fabule o bulgarskih in ruskih neusmiljenostih in grozodejstvih. Vsaka posamezna pregreha se bode zdaj zopet celemu narodu kot lastnost prisodila. „N. Fr. Pr.“ po angleških listih uže pričenja.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 14. dec. [Izv. dop.]

V debati o državnih posojilnicah je dalje govoril dunajski demokrat dr. Kronawetter in vladi po svoji navadi prav ostre povedal. On je rekel, da rabi vlada sredstva vseh državljanov, tedaj tudi svojih političnih nasprotnikov, za namene in v podporo svoje politične stranke. Nasvetoval je, da se stvar še enkrat izroči budgetnemu odseku v meritorično preiskavanje.

Finančni minister Depretis je branil vlado, kar se je dalo, in pri ustmenem glasovanju je dr. Kronawettera predlog bil ovržen z 83 glasovi (desni centum s Slovenci, Poljaci, demokrati in mnogi poslanci „fortschrittskluba“) proti 130 glasom vladnih mamelukov, mej katerimi prvo mesto zavzema Deschman se svojimi kranjskimi nemškutarskimi pajdaši.

Listek.

Cetinje in Njeguši.

(Iz „Srbadije“, prevel Ferdo Š—č.)

(Konec.)

Ko Peter II. Petrović umre, treba bi bilo njegovemu sinovcu Danili, da se zakalužeri, no on neče, nego hoče, da vlada narodu kakor posveten človek. Narod privoli v to. Knez Danilo zatre sled plemenske uprave, pa zamenja prejšnje plemenske kneze s „kapetani“. Komaj se leta 1852 pomirijo crnogorska in hercegovska plemena (ko so se dolgo časa krvavila), ko pride Omer-paša pobrat Hercegovcem orožje. Hercegovci se vzdignejo. Knez Danilo jim pomaga, tako pride do vojske. No velesile primorajo Turčijo, da pusti vojevanje, ter se Omer-paša vrne z voj-

sko leta 1853. Knez Danilo sili, da Turška prizna neodvisnost Črne gore, ter da se znanjuje meje. Pogovore se, da bodo meje one, katere so bile za časa pariškega ugovora 1856. leta. Ali razpro se zaradi Grahova. I Črnogorci i Turki trdijo, da je Grahovo ta čas njihovo bilo. Turki pošljejo vojsko, da Grahovo se silo otmo, pa bili so 1. maja leta 1858 od Črnogorcev pod vojvodom Mirkom i od Hercegovcev do kraja pobiti. Tako doide Grahovo Črnej gori. Danilo pogine pozneje po nekem Črnogorcu, a pride sedanji knez Nikola I. Ko se leta 1862 vzdignejo neka hercegovska plemena pod Vukalovićem Lukom zoper Turke, pomaga jim denašnji knez, vsled čegar pride do vojske mej Črno goro in Turki. Konec te vojske je našim bralcem gotovo še v živem spominu. Vukalović se svojimi prijatelji mora bežati v Rusijo.

Toliko smo držali za nužno donesti našim bralcem v kratkih potezah iz zgodovine Črne gore.

Vredno je, da opomnimo, kar se sodnije tiče, da je prvi črnogorski zakonik spisal Peter I. Petrović, a knez Danilo je izdal družega, obširnejšega, leta 1856. Dotle so sodili v Črnej gori „dobri ljudi“ (porota), katere so tisti, ki so se pravdali, sami volili, a v manjših stvareh so se obrnili na kakega svojih tovarišev, v katerega so imeli vero, da bo prav sodil, pa so vsakokrat privolili v njegovo sodbo. Kazni nij bilo druge od pokore na denarjih v meščanskih, a kecelje v vojaških stvareh. Temnic in palic nij bilo do pred kakimi trideset leti. Ali je velika redkost — da bi se Črnogorec podal, da bi ga tepli. Raje da hišo in glavo, ali se iz dežele izseli. Dandenašnjem so v Črnej gori dve sodnji,

Ti ljudje gredo pri vsakem še tako malenkostnem vprašanju z ministerstvom po suhem in po blatu, ali „durch dick und dünn.“ Pa seveda, kaj bi bili nemškutarji brez vladne pomoči pri volitvah? Nič! V tej zbornici bi gotovo ni jeden ne sedel.

Potem se je sprejela postava zaradi trimesečnega provizorija brez posebne debate.

Poljaci so za potrebno izpoznali, svoje stare poljske sanjarije in svoje sovraštvo do Rusov in sploh do Slovanov v delegacijah izpovedati. S tem so se skušali oprati pred prenapeto poljsko stranko, katera zdaj v Lvovu razsaja in se Magjarom prikupiti hoče. To so dosegli, tudi židovi jim ploskajo, pred Slovanstvom pa so se še bolj izolirali, kakor dozdaj. Tudi pri Nemcih Poljaci ne uživajo nobenega spoštovanja, ker se na njihovo besedo nikdo ne more zanašati. Dostikrat sem slišal od pravih Nemcev, kadar je govor prišel na Poljake, izrek: „Polonica fides, nulla fides.“ In še celo židovska „N. Fr. Pr.“ jim denes očita, da niso ne „fisch“ ne „fleisch“, ne riba ne meso.

iz delegacij.

Nam se zdi, da se v teh dnevih bolj nego kdaj kaže škoda, da Čehi, kot prvi slovanski narod v monarhiji, niso v državnem zboru zastopani, torej tudi v delegacijah ne, kjer se baš te dni mnogo govori o vnanji politiki naše monarhije. Kakó potrebno bi bilo, da bi baš zdaj češki delegati na vsa usta slovansko besedo izgovorili, da bi jo svet čul in ne mislil, da je le to avstrijsko, kar se zdaj čuje. In to, kar se zdaj čuje, avstrijsk Slovan s teškim srcem bere. Tako na primer je v zadnji seji Poljak Groholski vstal, brbral nekaj neumnega o „panslavizmu“ in razkladal, Nemcem na veselje, neslovansko svoje „žlahčičko“, stališče zagrizenega poljskega Kainstva. Dejal je, da Rusija le vojuje v jugu, da bi se razširila, na da bi Jugoslovane osvobodila. Kot dokaz je navajal, da so na Poljskem ruski uradniki nastavljeni. Naj bi bil mož rajše ozrl se v Poznanjsko, kjer pruski Nemec slovansko poljščino iztrebljuje in jo ne z bratovsko, enako slovansko ruščino, temuč s tujo nemščino nadomešča! Na zadnje Groholski se ve da sam ne ve povedati, kaj bi rad, ker vojske se Rusiji ne upa napovedati.

Ravno tako se Magjari, kar jih ima še zdrave možjane, boje vojske z Rusijo, kakor

bi jo sicer tudi radi. Čitamo namreč, da je Andrassy dejal v ogerske delegacije odseku: Mi bi bili vojno Rusije zoper Turčijo le z vojno proti Rusiji mogli zabranjevati. Hočete to vojno? Potem jo morete pričeti še dandanes in pod ugodnejšimi (??) uveti, nego prej, ali jaz bi odgovornosti za tako politiko ne sprejemal.

„Naši interesi“, — „varovanje državnih interesov“ — to so fraze, ki nam iz vseh interpelacij in odgovorov na ušesa doné uže dve leti! Ali, kaj se prav za prav razumeje pod temi interesi? Pet milijonov Magjarov razumeje pod tem le magjarske interese, prusoljubni nemški nacionalci pa nemške interese. Ti pa niso avstrijski interesi. Te zastopamo mi avstrijski Slovanje in drugi elementi: tudi konservativni Nemci in Rumuni. Mi protestiramo, da je osvobojenje Jugoslovancev zoper avstrijske interese! In to obžalujemo, da se ne zgodi v delegacijah. Zakaj Hrvatje, ki so notri, tako molče?

Jedini, kateri je dozdaj prav skromno z enim govorom zagovarjal slovansko politiko v delegacijah, bil je dalmatinsk uradnik, baron Fluck! In kaj je dejal? Da se Slovani precejnujejo, pa da ne žele pod tujo vlado priti. In ko je še naglašal nasproti Groholskemu, da ne le na Poljskem so ruski uradniki, temuč da se mej avstrijskimi Slovani celo nemško uraduje, rekli so nemški delegati, da to nij res!! In nobenega Slovenca nij bilo notri, da bi bil povedal, ali je res ali ne, in kako je res!

Politični razgled.

Notranje delo.

V Ljubljani 15. decembra.

O notranji politiki govorimo denes, kolikor nam prostor dopušča in slavna naša tiskovna svoboda ne brani, v spredaj stoječih dveh člankih.

Miletičeva „pravda“ pride 8. januarja na vrsto in bode tri dni trpela. Da ga bodo Magjari obsodili, to se more uže naprej misliti, ker so Magjari.

Magjarsko glasilo „Pester Lloyd“ žuga nam Slovanom, ki se pada Plevne veselimo, da naj vojska izide kakor hoče, Magjari bodo gospodarji v svoji hiši ostali in svoje gospodarske pravice bodo brezobzirno rabili, tem bolj, čem bolj bodo vnanje razmere slovanske težnje pospeševale. Gospodarske pravice? Mar smo mi hlapci?! vprašajo hrvatski listi.

ške se svojo puško, pa je dolžan na prvi poklic oditi na svoje, uže prej zaznamovano mesto. Vojske je 20.000 mož. Puške so zdaj večinoma ostraguše. Vojskovodje, kapetani in desečani, ravno tako tudi sodniki, dobivajo plačo. Knez ima 120.000 gld. na leto.

Glavna so mesta, razun Cetinj, Crnojeviča-Rijeka (nekdanji Obod, kder je tudi prva srbska tiskarna bila) in Danilov grad. No, daj, da vidimo tudi malo predstolnico te ponesne zemlje.

Kakor vemo, so v Črnej gori vladali skoro ves čas vladike, ter so živeli v cetinjskem monastiru. Razun jedne kule, katero so venčale turške glave, nij bilo okolo monastira nobenih hiš. Monastir Cetinje je bil takrat predstolica. Leta 1847 sezida vladika Peter II. Petrovič prvi hišo zraven monastira. To hišo imenuje narod „biljarda“, ker je bil v njej neki biljar. Na vogalih dvorskega zida da napraviti kule, od koder je s Črnogorci

Vnanje države.

Iz Carigrada nekatere vesti poročajo, da je taka velika sila in beda za denar, da bodo tudi najhujši turški fanatiki prisiljeni za mir prositi, ker vojske ne bode s čim nadaljevati. — Iz Londona uže poročajo, da je tam prosila porta za posredovanje.

Švedski vojaški pribočnik v ruskem taborju je bil od carja posebno odlikovan. Dobil je tudi Vladimirov orden, predno je v Stokholm odšel. Angleži v tem odlikovanju vidijo, da hoče Rusija porabiti švedsko pomorsko vojno moč proti Angliji, če bi trebalo.

Francoski predsednik republike, MacMahon, se je tedaj na vse zadnje vendar popolnem udal, prevzel republikansko ministerstvo z Dufaurem na čelu in zbornici poslal pismo, v katerem pravi: Volitve 14. oktobra so vnovič potrdile voljo dežele gledé republikanskih institucij. Novo ministerstvo ima voljo, te republikanske institucije braniti. Deželni interes zahteva, da se kriza ne ponavlja. Pravica, zbornico razpustiti ne sme biti vladni sistem. Načela ustave so tudi načela moje vlade. Sporazumljenje senata in zbornice bode dovolilo dokončati velika postavodajna dela. Svetovna razstava se bode odprla, mi bomo dali nov dokaz življenske moči naše dežele.

— Torej svetovna razstava in morda tudi strah pred vnanjim položajem je dalo MacMahonu pamet, da je paktiral z republiko.

Italijanski parlament je s 184 glasov proti 162 votiral zaupnico ministerstvu, 10 poslancev nij glasovalo. Tedaj italijanska vlada nema velike večine za soboj.

Dopisi.

Z Notranjskega 13. decembra.

[Izv. dop.] Da svet ne bode mislil, da je Planina izginila iz te doline solz in celo svojo narodnost izgubila, moram enkrat dokazati, da temu nij tako. Kakor hitro se je čul veseli glas: Plevna je padla! mislili so tukajšnji rodoljubi prevelike radosti polni, precej, kako bi se ta slavna slavjanska zmaga primerno praznovala in sklenili so na visocem hribu „Grmada“ kres napraviti, za kar posebno g. Mejaku hvala gre. Denes torej na vse jutro vihrala je na visočini naše „Grmade“ velikanska trobojna zastava, dokazujoča svetu, da so slavno zmagali naši junaški bratje Rusi! Na mestu, kjer so naši pradedje zažigali ognje, v znamenje, da se kruti Turak bliža, in je pred njegovim zverstvom vse v zavetje hribov hitelo in se tam skrivalo, — na ravno tem mestu je denes na večer plamen krasnega kresa kvišku švigal in radostno gledajočemu ljudstvu naznanil: zver v podobi

„mali sud“ (prejšnja „gvardija“) in „senat“. Sodenje je javno in ustmeno. Duhovne sodbe v Črnej gori nij. Sodnija samo prosto javi vladiki, da je tega in tega človeka razpustila z ženo — pa zato nij zopet pravoslovje propalo.

V Črnej gori je kacih najst polj. Pa da ne mislijo bralci, da so ta tako prostrana kakor banatsko ali bačko polje, katero je dolgo po tri, štiri, a široko po eno uro in pol, to je uže Črnogorcu neizmerna poljana. Večinoma so ta „polja“ po eno uro dolga, a pol ure široka. Pa se nahaja tudi sem ter tja kako, ki ima le nekoliko minut. Bregovi so največji Kom in Lovčen, katerega je vladika Peter II. zelo lepo popeval. Pota, ali prav za prav steze, so tri, na katerih se več skače kakor hodi. Razun Skadarskega so tri mala jezera. Vasij je v Črnej gori z 374 z 123.000 dušami, od katerih so vsi možki od 16—60 leta vojaki. Vojska je zdaj vrejena po primeru Srbije. Vsak vojuje na svoje stro-

streljal v tarčo v cetinjsko polje. I njegov naslednik, Danilo, stanoval je v „biljardi“. Knez Nikola sezida zraven biljarde mali dvor, a v „biljardo“ dene bogoslovje in žensko šolo. Malo po malo pa počno ljudje na cetinjskem polju zmirom več dozidavati, ter denes je sto in petnajst hiš, večinoma z enim nadstropjem z 500 prebivalci. Večidel so „butige“ (gostilnice), da ima ljudstvo gde prenočiti, kadar pride v Cetinje. Evo, to je današnja predstolica Črne gore. Razun bogoslovja in ženske šole je v Cetinjah tudi možka osnovna šola, a v vsej Črnej gori je takih šol štirideset. Da so Cetinje denes še tako malo mestice, temu je uzrok, ker se je začelo komaj pred nekimi leti naseljevati. Če se gre iz Cetinj v Kotor, je prva stanica Njeguši, prijetno selo z lepim kneževim dvorom. Njeguši so odgojili Črnogorcem tolike vladike in vladarje, ter zaradi tega donesemo našim bralcem sliko tega sokolovega gnezda. (Glej „Srbadijo“ 1876. l.)

Turka je slavno premagana in ne bode nikdar več do nesrečnega vrhunca, dospela ter pri Slovanih svoje ropstvo dovrševala; da, ako bog pomaga, pojde tudi skoraj v Azijo in tam počasi pogine! Strel za strelom se je čul v pozno noč, odmevalo je od bližnjih hribov in razlegalo se je po dolini, — da je človek mislil v istini sam pomagati sovražnika preganjati, slišaje njegov jok in stok.

Potem smo se pa skupaj zbrali in smo se do ranega jutra pri čašah svojih vrlih bratov Rusov spominjali. Napitnica se je za napitnico vrstila, govor za govorom je sledil, ker izkazovali smo po svoji mogočnosti svoje veselje, svoje sočutje do slovanskih bratov Rusov „junaških zmagovalcev Plevne!“ Peli smo slovanske pesni in veselico končali z govorom, spominjajoči se, kako je naš presvitli cesar svojemu zavezniku in prijatelju ruskemu carju zdravico napil, in s tem sočutje do Slovanstva izkazal! Zapeli smo himno presvitlega cesarja našega, a tudi rusko himno in z navdušenimi živio! in Slava!-klici razšli se. Svaha te družbe nam pa bode na veke v spominu ostala.

Iz Radovljice 13. dec. [Izv. dop.] Da tudi naša okolica nij hotela zaostati v radovanju nad slavno in odsodno slovansko zmago Rusov pri Plevni, in da je združila svoje očitno veselje z milijoni in milijoni, katerim je kaj za ljudsko narodno svobodo, pokazalo je to, da sta v radovljiški fari, jeden na visokem griču na Ilovici, na večer 12. t. m. gorela dva velika kresova in grom možnarjev se je razlegal do 10. ure v noč; zraven so pa doneli navdušeni glasovi: „Živio naš cesar Franc Josip, prijatelj carja ruskega; živio car ruski, osvoboditelj Slovanov-kristijanov; živio narod ruski, ki prinaša tolike žrtve za osvobojenje tlačnih sobratov slovanskih!“

Iz Barke pri Divači 13. dec. [Izv. dop.] V sredo dvanajsti dan decembra došel nam je „Slovenski Narod“ na prvi strani tiskan z debelimi črkami, ki so poročale, da se je moral Osman udati slavnemu ruskemu končno zmagljivemu orožju in Plevno izročiti. Moje pero je preslabo in moja roka nezmožna, da bi vam mogel popisati veselje in radost, katero je uživalo mlado in staro prebivalstvo barske občine. Na večer zbrali so se fantje in vsa mladina pa tudi stari možje pod vodstvom našega načelnika, g. T. C., naredili so

No, nijso samo Njeguši gnezdo sokolov; čitava jih Črna gora raja. Turški fanatizem osvoji tri kraje sveta, razlomi tolike narode, pod kopiti turških konj tolike dežele vzdihujejo, kolo kulture Turčin na tolikih krajih ustavlja! Osili se besna Turadija,

„Osili se tigar, ljuta zver,
S kraja na kraj sveta pretrčava,
Korakom ga krvavijem meri,
Granice mu ognjem označava.“

Nepremagljiva turška sila se vrže na Črno goro, ali:

„Tako talasi na more stanu,
Zaljubljahu se, riknu, zamanu,
I groznom mukom, smrtnim jaukom —
Razbijaju se ledenom rukom.“

Razbijajo se — razbijali so se na onih svetih stenah, a jih bo sreča junaška, ter jedinost balkanskih narodov vrgla v blatno korito, od koder so privreli. Črna gora če storiti to svojo dolžnost. Bog daj, da kmalu do tega pride!

si slamnate svetilnice, hitro je bil nabran tudi smodnik za streljanje, in zapeli so našo slovansko himno „Naprej zastave Slave,“ da se je veselo razlegalo. Po hribu, letos krščenem „Balkanu“, so razdelili po vrsti možnarje in svoje svetilnice. Začne pokati in goreti, da je bilo veselje gledati in poslušati. Nad pedesetkrat je zagrmelo, v slavo zmage nad Plevno dobljene po velicah bratih naših Rusih. Mlade fantiče sem slišal govoriti o stvari, stikali so glavice vkup. Zdaj naj mislijo naši nasprotniki nemškutarji, ki so trdili, da je Plevna nezmagljiva, da bodo Rusi pri njej zmagani. Denes naj obrnejo Magjari oči proti Plevni: čegava je?

Iz Gorice 13. decembra. [Izv. dop.] Plevna je pala! To je bila parola slavnega dneva za nas goriške Slovence 11. decembra. Občna radost mej nami, a poparjenost mej Turkofili.

Takoj na večer improviziralo se je praznovanje goriških Slovencev preslavne ruske zmage pod zidovjem tolikokrat imenovane Plevne. Denes pa 13. decembra došla so nam poročila iz popolnem slovanske naše okolice, kako je ta slovesno praznovala zmago orožja ruskih bratov. V bližnjem narodnem Dorenbergu zbralo se je nad 150 slovenskih fantov, ki so z baklami in strelom možnarjev obhodili narodno selo, mej tem, ko je na bližnjem holmu plapolal velikansk slovanski kres ter daleč po Ipavskeji dolini oznanjeval pomenljivi dan, dan zmage naših hrabrih bratov nad divjim tlačiteljem Slovanstva, in iz bližnjih Černič odmeval je strel pa domači pevski glas enacega sočutja, znak srčne radosti enakčutečih sinov Slave z našimi sobraty Slovani. I naši Brici ne zaostajajo za Dornberžani in Černičani. Nocoj 13. decembra se praznuje padec Plevne v Kviškem, godba, petje in razsvetljava s kresom živo spričuje, da na skrajni meji Slovenije biva narod, kateri živo simpatuje s sinovi velike majke Slave, in dokler bode ta narod na meji, nema mestno lahonstvo terena za dalnje svoje protiavstrijske namene, do tedaj se ne bodo obistinile njih vroče želje po „blagej“ Italiji. — Iz Lokavca pa so došli narodni možje v naše mesto, da nakupijo smodnika, umetelnega ognja, da bodo v soboto 15. t. m. slovesno praznovali veleslavni dan, dan moralne zmage i za nas Slovence zraven pomenljive zmage naših bratov Rusov za slovansko boljšo bodočnost. I od drugih krajev po Goriškem napovedujejo se nam slovesna praznovanja padca Plevne po starej slovanskej šegi s kresovi.

Iz Mozirja 13. dec. [Izv. dop.] Preveseli glas o padcu Plevne je vzbudil velikansko radost po vsej savinjskeji dolini. — Vse, mlado in staro, se neizrečno raduje slavnega čina hrabre ruske vojne. Zlasti pa so narodni mozirski čitalničarji ta velevažen dogodaj z veliko navdušenostjo slavljali. V sredo večer 12. decembra napravili so bili sijajno razsvetljavo. Ogromno število lučic je razsvetljevalo vsa okna čitalniških prostorov, mej kojimi je slovanska trobojnica veselo in ponosno vihrala. Navdušeni narodnjaki so se v čitalnici radostno zbrali ter dolgo v noč veselo napivali in nazdravljali hrabrim in junaškim bratom Rusom, voditeljem Jugoslovancov in izraževali gorke želje, naj bi skoraj napočil uže dolgo zaželeni dan zlate svobode dragemu od krutega turškega jarma zatiranemu bratskemu jugoslovanskemu narodu. Mej tem, ko so redoljubom srca radosti igrala je tu-

kajšnja nemškutarska četvorica potrta si zastonj s pepelom glava trosila.

Iz Dunaja 13. decembra. [Izv. dop.] (Kranjski deželni načelnik.) Isti dan, ko se je bralo v uradnem listu imenovanje viteza Widmana za gornje-avstrijskega cesarskega namestnika, bil je na Dunaji kranjski deželni glavar vitez Kaltenegger. Vlada ga je sem poklicala ter mu ponujala mesto kranjskega deželnega vladnega načelnika, a g. vitez Kaltenegger je izrekel, da je zadovoljen s svojo sedanjo službo in si ne želi predsedništva z ozirom na silne težave tega mesta, ker ste ravno na Kranjskem politična in narodna stranka strogo ločeni in v vednej hudej borbi.

Zdaj se govori o g. Kalini, svetovalcu pri c. kr. namestništvu v Gradcu, ki je zmožen slovenščine in sicer marljiv administrativen uradnik.

Stara „Presse“ govori, da je g. Widman zato avanziral, ker ima kranjski deželni zbor večino. Na to se ne daje odgovarjati v sedanjih tiskovnih razmerah, a morda bode čas prišel, ko se bode tudi beseda rekla, ki nam zdaj na jeziku ostaje.

Domače stvari.

— (Skoro gotovi naslednik Widmanov) v predsedništvu kranjske dežele bode, kakor poroča naš današnji dopis iz Dunaja, dvorni svetovalec pri namestništvu v Gradcu, vitez Kalina. On je — kakor čujemo — rodom Čeh, služi pa uže cel čas državnega svojega službovanja na Štajerskem, in je baje jako delaven političen uradnik. Pred nekoliko meseci se je kot vdovec oženil zopet z vdovo Christ, rojeno pl. Bärnfuss, nekakinja žene nadvojvode Janeza, grófice Meran. Pred kratkim je dobil red železne krone in z njim plemstvo.

— (Predporotniki ljubljanskimi) se je predvčeranjem vršila velika obravnava zaradi izdavanja ponarejenih bankovcev. Natančnejše poročilo priobčimo prihodnjič.

— (Iz Novega mesta.) „Dne 23. t. m. ob 4. uri popoldne ima narodna čitalnica novomeška občni zbor, h kateremu uljudno v bi vse čast. gg. ude odbor.“

Razne vesti.

* (Najdražji študentje na tem svetu) so kandidatje „starokatoliške“ bogoslovnice v Bernu. Za pet profesorjev starokatoliške fakulte plača kanton Bernski na leto 50.000 frankov. Njih predavanja poslušata iz kantona Bernskega cela dva učenca, ki imata štipendije po 2000 frankov, torej vsak študent velja 27.000 frankov na leto! Kdo bo dejal, da je toliko vreden!

* (Nesreča na železnici.) 6. decembra se je na Ogerskem blizu Ungvara pod železnično mašino udril most, ki drži preko reke Une, pri čemer se je kolár, kateri je skočil doli, bil hudo ranil, a vodja ter kurjač, ki sta ostala na njej, sta bila le malo poškodovana. Most so namreč ravno popravljali ter so nesreče krivi delavci, ki so rekli, da se more preko njega voziti, dasi so bili prej v nekaterih krajih odvisli vijke (šravbe). Štiri tesarje so uže deli v zapor, škoda iznaša 6000 goldinarjev.

* (Zvest pes.) V Pelznu na Češkem je umrl predsednik okrajnega sodišča Ryslanek in ko je bil zakopan izginil je tudi njegov pes, ki mu je bil veden izpremljevalec. Ko je pred nekoliko dnevi ranjcega predsednika vdova prišla na pokopališče, našla je na gomili tovariša svojega soproga in komaj je zvesto žival zopet spravila domov.

* (Iz Kapstadta) se poroča, da so bili Kafri v bitki popolnem pobiti, ter se nij bati še nadalnje vojske.

Tržne cene

v Ljubljani 15. decembra t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 51 kr.; — raž 6 gld. 50 kr.; — jecmen 5 gld. 73 kr.; — oves 3 gld. 25 kr.; ajda 6 gld. 34 kr.; — prosa 5 gld. 69 kr.; — koruza 6 gld. 80 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 05 kr.; — fižol hektoliter 7 gld. — kr.; maali:

kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gld. 80 kr.; — špeh frišen — gld. 62 kr.; — špeh povojen — gld. 70 kr.; jajce po 3 kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 52 kr.; — telečnine 52 kr.; — svinjsko meso 44 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 05 kr.; — slame 1 gold. 78 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gold. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

V „Narodne tiskarne“ v Ljubljani je izšlo in se dobiva:

VIII. zvezek „Listki“: Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenjev, poslovenil dr. M. Samec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.

Dunajska borza 15. decembra.

Enotni drž. dolg v bankovcih	63 gld. 95	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67	80
Zlata renta	113	20
1860 drž. posojilo	801	—
Akcije narodne banke	210	—
Kreditne akcije	119	40
London	9	57
Napol.	5	65
C. kr. cekini	105	20
Srebro		

Zelo pripravna hiša

s prodajalnico raznega blaga se prodaje prav v ceno in pod najugodnejšimi uveti v mestu na Koroškem, kamor ob tržnih dneh zahaja mnogo ljudi.

Ponudbe z naslovom „A. Z. 500“ sprejemlje opravištvu „Slov. Naroda“ (391—1)

Za pričakajočega božiča
Na veselost otročiča
Lepe igrače jaz ponujam,
Ker se

„Andrej Schreyer“

imenujam.

Punce, oblečene in samo v srajci,
Tudi take, ki vpijejo: mama in papa,
Živali z repetnicami, posebno lepi zajci,
Ognjišča in kuhinje iz črnega pleha.
Konje in krave, pesi in osle,
Slone pa kače in druge zverine,
Mačke in tigre, leve in kozle,
Ptice in paze, najlepši peteline,
Bogove za lovce, gosle, kitare,
Čake in sablje, flinte in bobne,
Trompete in flaute, in druge piščare,
Orgelce in harmonike, velike in drobne,
Jaslece, gledališča in šole za otroke,
Železnice z masino in naslikanim vozom,
Arhe Noeta in vozove za pelat na roke,
Prodajalnice z blagom v prahu in kosam,
Postelje in zibelke, kostanje in škrinje,
Bukvice s podobam, smešne in verne,
Leteti angelji in tisoč drugih reči,
Zgornji gospodom posebno priporoči.

(373—2)

Evropa: Hainvogel iz Dunaja. — Je-
lovšek iz Bistriče. — Zuck iz Dunaja. — Jaso
iz Trsta.
Pri Slonu: Tisen iz Dunaja. — grof
Alberti iz Gradca. — Hirschman iz Dunaja.
— grof Lichtenberg iz Doljanskega. — Dralka
iz Radovljice. — Glib iz Dunaja.
Pri Malici: Pickenmayer iz Dunaja.
— Frišer iz Koberja. — Jenki iz Dunaja.

Tucl.

14. decembra:

Ne milijon

zastarelih in neokusnih domačih in tujih, nego mnogo stotin naj-
novejših, najelegantnejših in najokusnejših galanterijskih
izdelkov, osobito primernih

za božična in novoletna darila,

priporoča na izbiro častitemu p. t. občinstvu

Leopold Pirker

ter jih prodaje po najnižjih cenah in to še toliko bolj zaradi tega,
ker je sklenil upreti se vsakej sleparske konkurenciji. (374—2)

Prvo ogersko vzajemno zavarovalno društvo

na življenje in škodo po ognji, toči ter prevažanju

v Budapešti,

(utemeljeno leta 1858 — z zavarovanjsko glavnico 12,000.000 goldinarjev a. v.)

Podpisani javljamo, da smo denes izročili gospodu

JAKOBU DOBRINU

glavno zastopništvo za Kranjsko in Spodnje Štajersko.

V Budapešti, dne 1. decembra 1877.

Ravnateljstvo.

P. T.

imam svojo

Uljudno se ozirajoč na gornje naznanilo, jemljem si čast ob jednom naznanjati, da

zastopniško pisarno na franciškanskem trgu št. 45.

Kdor želi prevzeti zastopniško službo v kakem kraju na Kranjskem ali Spodnjem
Štajerskem, oglašaj naj se pri podpisane, kjer se dobodo vsa potrebna razjasnila.

Osobito se priporočevajo bilježim se

spoštovanjem

Jakob Dobrin.

Kje?

moreš kupiti

najcenejša, najlepša in najpraktičnejša

božična darila.

Pri (368—3)

M. Neumannu

v Ljubljani, v Slonovih ulicah (Lukmanovej
hiši) števil. 11.

Potne kožuhe	po 45 gld.
Menčikove	20
Ponočnice	10
Lovske suknje	7
Zimske hlače	6
Črno salon-obleko	25

Velika zaloga

otroških oblek in vrhnjih sukenj, oblek za dečake
in Menčikov-sukenj, navadnih in lovskih sukenj,

najcenejših in najnovejših

možkih sukenj za dame.

Vnanje naročbe se izvršujejo točno s povzetjem,
kar komu ne gódi, zamenja lahko z drugim.

Poziv!

Dobrodelni bazar na Dunaji

prodaje za podporo po vojski rusko-turške osiromašenih rodbin
te predmete, kateri ne bi imeli o božiči pri nobeni hiši manj-
kati, ker jim je cena čudovito nizka ter znaša samo

5 gld. 75 kr. a. v.

Predmetje so:

- 1 majhen eleganten klavir, na ka-
teri mogó celo dečaki in de-
kleta igrati najlepše komade.
- 1 dunajsko gledališče, kjer precej
v prvem dejanji vzame hudič
žida ter ga nese v peklo.
- 25 brilantnih ozaljškov za božično
drevesce.
- 25 svečic, ki se imajo prižgati na
božičnem drevescu.
- 25 brilantnih svečnikov, kateri se
obesijo na božično drevesce.
- 1 kitajsk mandarin, ki napravlja
14 skokov.
- 1 mično opravljena punica, ki se
pelja v vrbaščeku umeteljno ple-
tenem ter vpíje, brca in se giblje.
- 1 krásen perzišk voz, ki ga pelja
navadna koza.
- 1 benetsko ognjišče — ako pri-
tisneš, poskoči ven začaran kra-
ljevič.
- 1 šimpanza (opica), ki ministru
kaže jeziki.
- 1 orijentalška gajba s tremi pro-
mičnimi in pevajočimi nežnimi
ptički.
- 1 egiptska stražnica, pred katero
sem ter tija hodi stražnik.
- 1 začaran málín, kateremu se mora
vsak smijati.
- 2 lični škatljici, v katerih najdejo
mного zabavnih stvari otroci
katerih si koli let.

87 predmetov.

Vseh tu navedenih 87 velekrasnih predmetov stoji vkupe
samo 5 gld. 75 kr. a. v.

Kdor si jih omisli, pripravi si z malim denarjem pri-
mernih in lepih božičnih daril ter ob jednom izvršuje delo
človekoljubja.

Naslov:

Erster Wiener Weihnachts-Bazar,
Wien, Stadt, Elisabethstrasse 26.

Pošilja se s povzetjem ali pa za gotov denar. (337—6)